

Vñ n đñ gây xúc đñ ng nhñ t hiñ n nay là tin Đñ c TGM Ngô Quang Kiñ t sñ tñ chñ c.

Trong thñ i gian gñ n đây, trên các phñ ng tiñ n truyñ n thông, có nhiñ u bài viñ t vñ các vñ n đñ đñ t đai cñ a Giáo Hñ i, Công Lý và Sñ Thñ t. Nhñ ng bài viñ t này ít nhiñ u gây đñ ñ c sñ chú ý đñ c biñ t nñ i ngñ ñ i Viñ t Nam nói chung và giáo dân Viñ t Nam nói riêng vì đã đñ c p trñ c tiñ p đñ n lñ p trñ ng cñ a Đñ c Tñ ng Giám Mñ c Ngô Quang Kiñ t và cñ a Hñ i Đñ ng Giám Mñ c Viñ t Nam đñ i vñ i chính quyñ n cñ ng sñ n. Nhñ ng vñ n đñ gây xúc đñ ng nhñ t hiñ n nay là tin Đñ c TGM Ngô Quang Kiñ t sñ tñ chñ c. Ngài đã chính thñ c loan báo cho các Linh Mñ c thuñ c giáo phñ n Hà Nñ i biñ t là Ngài đã xin tñ chñ c vì lý do sñ c khoñ . Tuy vñ y, tin này vñ n gây ra nhiñ u thñ c mñ c vì ngñ ñ i ta không biñ t Ngài đã chính thñ c đñ đñ n xin tñ chñ c chñ a? Hoñ c đó chñ là lñ i "xin miñ ng" vñ i Đñ c Thánh Cha? Và nñ u thñ , thì lñ i "xin miñ ng" có hñ p thñ tñ c, có đñ ñ c Toà Thánh chñ p nhñ n không? Tñ t cñ đñ u chñ a có câu trñ lñ i.

Chúng tôi đi kiñ m chñ ng và biñ t rñ ng Bñ Ngoñ i Giao Tòa Thánh Vatican hoàn toàn im lñ ng vñ vñ n đñ này. Chñ có tin hành lang ñ Vatican cho biñ t là Đñ c TGM Ngô Quang Kiñ t vñ n đñ ñ c Tòa Thánh hoàn toàn tín nhiñ m trong viñ c cai quñ n Tñ ng Giáo Phñ n Hà Nñ i.

Vñ i Hñ i Đñ ng Giám Mñ c Viñ t Nam, không thñ y vñ n nào nói vñ tin Đñ c TGM Ngô Quang Kiñ t tñ chñ c, chñ có Đñ c Hñ ng Y Phñ m Minh Mñ n thay thñ Đñ c Cha Nguyñ n Văn Nhñ n, Chñ Tñ ch Hñ i Đñ ng Giám Mñ c Viñ t Nam, trñ lñ i đñ n thñ cuñ cha Trñ n Công Nghñ , Giám Đñ c cñ quan thông tñ n Viñ t Catholic, vñ câu hñ i Đñ c TGM Ngô Quang Kiñ t có tñ chñ c hay không. Đñ c Hñ ng Y trñ lñ i cha Trñ n Công Nghñ ññ mñ chính nhñ sau:

- 1. Vào cuñ i tháng 6, ñ i Roma, Đñ c Tñ ng Kiñ t cho biñ t, thñ t sñ vì lý do sñ c khoñ , Ngài đã xin ñ chñ c ñ lâu. Ngài cũng cho biñ t bñ nh trñ ng cñ a Ngài ngày càng thêm trñ m trñ ng.*
- 2. Đñ c Hñ ng Y gñp ý vñ i Đñ c TGM là Đñ c Thánh Cha có cho ñ chñ c hay không, sñ m hay muñ n, là viñ c cñ a Đñ c Thánh Cha; còn phñ n Đñ c Cha, Đñ c Cha có trách nhiñ m dành thñ i gian đñ u trñ , tñ nh đñ ng đñ có thñ tiñ p ñ c công viñ c mñ c vñ lâu dài.*
- 3. Đñ c TGM Ngô Quang Kiñ t cho Đñ c Hñ ng Y biñ t là Roma cũng đã có đñ nghñ hñ ñ ng đñ u trñ , còn thñ i đñ m thì đñ ngài đñ nh lñ u.*
- 4. Đñ c TGM có ý nghñ là sñ m nhñ t cũng phñ i sau ñ khai mñ c Năm Thánh thì mñ i có thñ đi đñ u trñ trong thñ i gian cñ n thñ t đñ ñ c.*

Cñ theo nñ i dung mà Đñ c Hñ ng Y Phñ m Minh Mñ n trñ lñ i trên đây, ngñ ñ i ta thñ y viñ c Đñ c TGM Ngô Quang Kiñ t xin tñ chñ c rõ ràng là do vñ n đñ cá nhân, vñ n đñ sñ c khoñ , hoàn toàn không phñ i là do áp lñ c cñ a chính quyñ n cñ ng sñ n Viñ t Nam, cũng không phñ i do áp lñ c cñ a Hñ i Đñ ng Giám Mñ c Viñ t Nam.

Nhñ ng lñ i giñ i đñp cñ a Đñ c Hñ ng Y có thñ a đáng không, có đñ ñ c dñ luñ n bên ngoài chñ p nhñ n

không? Hay là còn nhĩ u u n khúc trong văn đề này? Đề tr i các câu hỏi trên, chúng ta hãy xem các bài viết bên ngoài phân tích thế nào về việc Đề c TGM Ngô Quang Kiệt xin tị ch c.

Đ Lu n Nghĩ Gì Về Việc Đề c TGM Ngô Quang Kiệt Tị Ch c

Viết về đề c TGM Hà Nội trong thời gian gần đây các bài viết cũng như các câu chuyện giữa người Công Giáo đến nêu bật ba số kiện: Thứ nhất, sau khi tri u yết Đề c Thánh Cha v , Đề c TGM Ngô Quang Kiệt đã đi nghỉ hai tuần tại tu viện Châu Sơn, Ninh Bình vì lý do sức khỏe. Thứ hai, Đề c TGM đã vắng mặt trong dịp Hội Ngh Th ng Niên của các Giám Mục Việt Nam họp tại Xuân Lộc với lý do đề c viết đơn là vì sức khỏe yếu kém. Thứ ba, trong dịp lễ tôn phong Linh Mục Nguyễn Năng làm Giám Mục Phát Diêm, giới quan sát thấy vai trò và vị thế của một vị TGM Hà Nội đã không được sắp xếp theo ph m tr t của ngài. Trong khi đó giáo dân tham dự thánh lễ đã vỗ tay vang dội ở một góc tr i khi nghe ban tị ch c giới thiệu tại danh tánh Đề c TGM Hà Nội.

T ba số kiện này, các bài viết và d lu n bên ngoài, căn cứ vào các diễn biến chính trị xã hội và nội tình Giáo Hội Việt Nam, đã đi đến kết luận rằng Đề c TGM số tị ch c, nhưng không phải vì lý do sức khỏe mà là do (1) áp lực của chính quyền Việt Nam, (2) do áp lực của HĐGMVN và (3) cuối cùng là do Tòa Thánh Vatican.

Áp lực từ phía chính quyền Việt Nam:

Về Đề c TGM Giuse Ngô Quang Kiệt đang lên đòi hỏi công lý và sự thật trong vụ Tòa Khâm Sơn và Thái Hà là một điều hoàn toàn đúng. Các Giám Mục, giáo dân cũng thấy đúng, nhưng không dám mạnh mẽ nói ra. Còn đối với chính quyền cộng sản Việt Nam, việc làm của Đề c Tị ng b coi là nguy hiểm vì làm lung lay vị thế đề c tôn cai trị của họ, gây nguy hiểm cho an ninh chính trị vì Ngài đã tố cáo cho thế giới biết chính quyền cộng sản Việt Nam là chính quyền, không tôn trọng công lý, vi phạm nhân quyền. Đối với người dân bình thường, ai đang lên ph n đ i chính quyền, ch c ch n h s b c ng s n b t giam, tù t i. Nhưng với người đang đứng đầu một tôn giáo ph n th đô Hà Nội như Đề c TGM Kiệt, việc bắt giam Ngài vào thời buổi này là việc cộng sản không thể làm được vì sẽ d lu n qu c t . Họ bắt tay nên ông Nguyễn Thế Th o, Chủ tịch Ủy Ban Nhân Dân thành phố Hà Nội đã lên tiếng đòi HĐGMVN x lý và đưa Đề c TGM Ngô Quang Kiệt đi nơi khác. Nhưng với ai cũng thấy căn nguyên ban đầu của việc đề c TGM Kiệt xin tị ch c là do áp lực từ phía chính quyền Hà Nội. Nhưng áp lực đó có như họ nghĩ đến lập trình của HĐGMVN, đến Tòa Thánh Vatican và đến chính Đề c TGM Ngô Quang Kiệt, thì chúng ta không được biết, vì không có tài liệu nào chứng minh cho văn đề này. Tuy nhiên, ta hãy quan sát hiện tượng để tìm ra bản chất.

Đối Với Hội Đồng Giám Mục Việt Nam

Do áp lực từ phía chính quyền, các bài viết hay d lu n bên ngoài như n đ nh rằng chính quyền Hà Nội không muốn có sự hiện diện của Đề c TGM Ngô Quang Kiệt tại bất cứ nơi đâu tại VN nên đã kín đáo liên lạc với các vị GM để các Ngài gây áp lực với Đề c TGM. Số kiện đề c các bài báo viết đơn là sự im lặng của HĐGMVN nói chung và đa số các GM khác nói riêng trình bày trước Đề c TGM trong các vụ tòa Khâm Sơn, Thái Hà v.v... Các bài viết đó cũng suy diễn HĐGMVN đã gây áp lực mạnh mẽ đối với Đề c TGM Hà Nội. Bản chất ng là Đề c Tị ng đã không có

mất trong Hội Nghị Thường Niên của các Giám Mục họp tại Xuân Lộc, cho dù lý do sự vắng mặt của Ngài gì thích là vì tình trạng sức khỏe. Nhưng chúng tôi thấy hai là với thẩm quyền của Đức Tổng trong phòng Giám Mục ở nhà thờ chính tòa Phát Diệm vào ngày 8 tháng 9 năm 2009. Phát Diệm thuộc tỉnh giáo phận Hà Nội, thế mà người đứng đầu tỉnh giáo phận là Đức TGM Ngô Quang Kiệt lại không được vinh dự giữ vai trò chủ trì nghi lễ trong phòng. Trái lại, nhiệm vụ đó lại được trao cho Đức Hồng Y Phạm Minh Mẫn tại Sài Gòn ra. Ngoài ra, vị trí của Đức TGM trên đài trong phòng cũng gây thắc mắc cho nhiều người. Ngài được xếp ngồi ở hàng ghế thứ hai. Như đã nói trên, các lập luận trên chủ yếu là nhằm suy diễn nhằm khó lòng bác bỏ những lập luận này vì các số liệu đó trùng khớp và biện minh cho tin Đức TGM về chủ đề.

Người ta cũng lập luận rằng: trong thâm tâm, với Linh Mục nào, Giám Mục nào cũng không có gì đáng sợ. Nhưng qua kinh nghiệm, các Ngài thấy từ khi VN tuyên bố độc lập vào năm 1986, và từ khi HĐGMVN chuyển hướng chính sách từ đối đầu với ĐGM Nguyễn Minh Nhứt đến chính sách hòa hoãn với chính quyền cộng sản thì ĐGM Nguyễn Văn Hòa làm Chủ tịch HĐGM Việt Nam, thì Giáo Hội Việt Nam được đổi thay hoàn toàn, sinh hoạt sống động hơn khi sự cộng hòa, việc truyền chức Giám Mục, Linh Mục cũng dễ dàng hơn. Các Giám Mục, Linh Mục được dễ dàng xuất ngoại. Từ đó, người ta kết luận rằng các vị lãnh đạo GHDN, hay ít nhất một số Giám Mục trẻ có chân trong HĐGM chủ trương lợi ích trước mắt, chủ yếu dựa trên kinh nghiệm, nên mưu an phận với tình trạng hiện có, với nếp sống quy củ xin - cho và chủ yếu là lợi ích trước mắt. Có một phần đến Tòa Khâm Sát, Thái Hà, Tam Tòa v.v... thì cũng chủ yếu là nhằm nới lỏng. Nếu người giao khéo léo với chính quyền, thì có thể có được những mặt lợi hơn, tha hồ xây dựng cơ sở. Ví dụ giáo phận Đà Lạt xin 4 triệu để xây dựng cơ sở, chính quyền đã cho 11 triệu. Thái độ với chính quyền lúc này là không đúng lúc, không phải là giải pháp khôn ngoan, phải bỏ vào vòng luẩn quẩn vì chính quyền vẫn dùng bạo lực cách mạng để trấn áp các người đòi hỏi dân chủ, nhân quyền, công lý. Hơn nữa, lợi ích chính quyền không phải là nhiệm vụ của Giáo Hội mà nhiệm vụ chính là rao giảng tin mừng cho mọi người, kể cả người cộng sản trong bối cảnh Giáo Hội. Do những suy nghĩ trên nên để luận bên ngoài cho là HĐGMVN đã bỏ rơi Đức TGM Hà Nội, hợp tác với chính quyền hơn là chống đối để chính quyền cho được yên này kia. Ví dụ cho phép HĐGMVN được long trọng tổ chức Năm Thánh 2010 trên khắp nước. Tóm lại, với lập luận này, Hội Đồng Giám Mục Việt Nam đã được mô tả là chủ yếu "thích được nghe hơn là thích nói"

Cùng với những áp lực trực tiếp nêu trên, các bài viết còn nói thêm một số với Giám Mục khi sang Roma triểu yết ĐGH trong thời gian qua, đã trình bày với Tòa Thánh Vatican về truyền thống hợp tác TGM Ngô Quang Kiệt và xin Tòa Thánh bỏ nhiệm Đức Tổng với một nhiệm vụ mới. Một vị giáo sĩ có thể giá trị ở Âu Châu cho cá nhân chúng tôi biết là ngài quan sát thấy Đức TGM sau khi đi Roma và đã trở về một tình thần. Còn các bài viết khác cũng nói là sau khi đi Ad Limina và, người ta nhận thấy Đức TGM bị suy sụp cả về thể chất và tinh thần lẫn sức khỏe, và quan trọng hơn, liền ngay sau đó, thấy xuất hiện một lá thư khá dài, không đề tên tác giả, nói Đức TGM về chủ đề. Dù không đề tên người viết, nhưng ai cũng đoán được tác giả chắc chắn đó thuộc hàng giáo sĩ, biết nhiều về tình hình Giáo Hội VN. Bởi thế viết ra với mục đích gì? Do ai đứng đằng sau? Chúng ta không được biết, chủ yếu biết chắc chắn đó và các bài viết sau này về Đức TGM đã gây một ảnh hưởng rất lớn đến với người Công và được biết là có ác ý gây chia rẽ hàng Giám Mục Việt Nam

Hầu như những thư nào đề cập với các bài viết trong thời gian vừa qua với văn đề này? Người ta đã nói thêm về giáo dân, nhưng người có thiện cảm với Công Giáo và cộng đồng người có tinh thần

chúng ta đang sống trong thời kỳ HĐGMVN. Họ nghi ngờ vì lập trường im lặng của họ trước các vấn đề lãnh đạo Giáo Hội. Nhưng chúng ta đang lúc nhieu người có tình trạng đau ốm là thể chung mà nhiều nhất của HĐGMVN, đặc biệt công bố sau khi họ gặp nhau tại Xuân Lộc vào tháng 10, đã không được tiếp nhận bởi một văn phòng gì nữa cả trong xã hội cũng như tình GHVN. Tất cả nghi ngờ này đều dẫn đến một kết luận là uy tín của HĐGMVN và sự đoàn kết chiến đấu và đoàn chiến đang bị tổn hại nghiêm trọng. Chúng ta là sau vài tháng của vàng còi nhem nào do ĐTC Hồng Y Phạm Minh Mẫn viết ra, người ta thấy hiện tượng giáo dân không còn mấy nghi ngờ khi đón tiếp các vị chức sắc đến thăm các công đoàn Công Giáo VN tại hải ngoại. Và cũng từ ngày đó người ta không thấy ĐHY Phạm Minh Mẫn chính thức sang thăm vị tổng giám mục Công Giáo Việt Nam tại Hoa Kỳ hay Úc Châu nữa.

Vấn đề Phía ĐTC TGM Giuse Ngô Quang Kiệt:

Tình trạng sức khỏe hiện nay của Ngài không được quan tâm là điều có thể chúng ta là một cộng đồng này, Ngài đã cho nhiều vị Giám Mục, Linh Mục biết vì tình trạng sức khỏe nên việc đi hành trình tông giáo phận của Ngài gặp rất nhiều trở ngại. ĐTC Hồng Y Phạm Minh Mẫn chính thức xác nhận là vào tháng 6 vừa qua, khi ĐTC TGM Ngô Quang Kiệt sang Roma tri ân yết ĐGH trong dịp Ad Limina, Ngài đã xin ĐGH cho Ngài từ chức vì lý do sức khỏe. Nhưng người ta vẫn có quy định theo một nguyên tắc là nếu phải chấp hành vì áp lực của HĐGMVN, vì áp lực của nhà cầm quyền Việt Nam nên sức khỏe của Ngài mới bị “yếu kém”? Nhưng chúng ta ai cũng nhận thấy, trong những ngày chu kỳ khai mạc Năm Thánh 2009-2010 tại Sứ Kiện, Ngài đã hoạt động rất năng nổ: đi tham sát việc thi đấu cầu lông cho ngày khai mạc năm thánh tại Sứ Kiện, đến thăm thánh lễ tại nhà thờ chính tòa Hà Nội và các vị chức sắc cao cấp tại Vatican, Hoa Kỳ, Pháp và người ta thấy từ những giờ phút đầu tiên Ngài vẫn sâu sắc, giờ phút nói vẫn sang trọng như ngày nào và không thấy có dấu hiệu nào là Ngài “bị suy yếu về mặt tinh thần lẫn thể xác”

Tuy nhiên, xét cho công bằng nếu vì vấn đề sức khỏe mà ĐTC Tổng không đi hành động công việc của Tổng Giáo Phận, thì việc xin từ chức của Ngài là điều rất chính đáng. Nhưng chúng ta phải lưu ý là theo giáo luật, việc bị nhậm hay đề cho một vị Giám Mục nào từ chức, hoàn toàn thuộc thẩm quyền của Tòa Thánh Vatican. Một vị Giám Mục muốn từ chức vì lý do sức khỏe hay đến tuổi hưu, cũng phải đề đơn lên Tòa Thánh. Sau khi được xét và thấy có lý do chính đáng Tòa Thánh sẽ công bố sự kiện, lúc đó vị Giám Mục mới được từ chức.

Vấn đề gặp gỡ ĐTC TGM Ngô Quang Kiệt, mới đây chính ĐTC TGM tuyên bố với các quan truyền thông là mình xin từ chức vì lý do sức khỏe. Nhưng Ngài không nói rõ là đã chính thức làm đơn xin từ chức hay chưa. Hơn đó nữa là lời “xin miễn cưỡng” với ĐTC Thánh Cha. Tuy nhiên tin trên cũng gây tai tiếng lớn cho Giáo Hội Việt Nam vì dằn lòng cho rằng ĐTC Tổng đang bị coi như một con bài để trao đổi. Nếu thực sự có việc ĐTC Tổng từ chức thì người hay hơn nên là chính quyền Việt Nam. Họ không còn phải đi phó vãi một người có tiếng nói được nhiều người nghe, đặc biệt thu hút chú ý, lại có thể tạo “bức bối xâm phạm”. Họ sẽ có thêm điều kiện và cơ hội để chắc chắn với Giáo Hội Việt Nam. Họ sẽ là đối tượng lúc Tòa Giám Mục Hà Nội trình ngôi để đưa ra kiện khởi kiện với Tòa Thánh Vatican. Nhưng chúng ta thấy là chính quyền VN đã trình bày tại Tòa Thánh trong vụ tòa trình Giám Mục thành phố Sài Gòn bị trình ngôi khi ĐTC TGM Nguyễn Văn Bình từ chức. Ba năm sau, họ mới chấp nhận đưa ĐTC Giám Mục Phạm Minh Mẫn về nhậm chức TGM Sài Gòn. Họ nhận ra một điều rằng chính quyền công sở nào có dịp gặp gỡ. Với Giám Mục nào biết nghe theo họ, không lên tiếng chống trích, đòi hỏi công lý mới được họ chấp

nh n. H u qu nghiêm tr ng là không còn Giám M c nào dám đòi h i công lý vì đòi h i s b cô l p, t y chay. HĐGMVN lúc đó không còn đ c dân chúng coi là n i c m cân n y m c cho các v n đ công lý, s th t n a, mà b mang t i ng là đi đôi v i nhà c m quy n, b r i k b áp b c.

Trong khi đó, m t s th t hi n nhiên không c n ki m ch ng là giáo dân cũng nh nhi u ng òi Vi t Nam khác đang r t quý tr ng t cách và l p tr ng c a Đ c TGM Ngô Quang Kiệt, Đ c Cha Cao Đình Thuyên c a giáo ph n Vinh và Đ c Cha Nguyễn Văn Tân c a giáo ph n Vĩnh Long. Các v này đ c coi là nh ng ng i đ t quy n l i Giáo H i, Công Lý và S th t trên quy n l i cá nhân. Vì c Đ c TGM t ch c hay b bu c t ch c lúc này ch c ch n gây thi t h i nghiêm tr ng đ n uy tín H i Đ ng Giám M c VN.

Vai Trò Tòa Thánh Vatican:

Khi có tin Đ c TGM Ngô Quang Kiệt s t ch c, chúng tôi đã ki m ch ng tin này v i m t s gi i ch c có th m quy n và th o tin t i Vatican. Chúng tôi đ c bi t tin đ c TGM Ngô Quang Kiệt ý xin t ch c vì lý do s c kho là có th t và Roma cũng đã có đ ngh h ng đi u tr , còn th i đi m thì đ Đ c T ng đ nh li u. Trong khi đó, cũng t ngu n tin t Vatican, chúng tôi đ c bi t Tòa Thánh v n tuy t đ i tin t ng Đ c TGM Ngô Quang Kiệt và không mu n cho Ngài t ch c. Vì th , trong th Đ c H ng Y tr l i LM Tr n Công Nghi m i có câu **“còn th i đi m thì đ tỳ Ngài đ nh li u**

” Nh v y,

Toà Thánh b mi n c ng đ đ c TGM Hà N i t ch c. Nh ng có vi c t ch c hay không, Toà Thánh đ tỳ đ c T ng quy t đ nh. B ng ch ng n a là Đ c H ng Y Marie Etchegaray, m t gi i ch c cao c p c a Toà Thánh, là Phó Niên Tr ng H ng Y Đoàn, sang VN trong d p Khai M c Năm Thánh, cùng đ ng t v i Đ c TGM Ngô Quang Kiệt t i nhà th chính tòa Hà N i, là m t d u ch nói lên m t đi u g i tích c c mà ta ph i suy nghĩ, nh t là khi Ngài nói Ngài không mu n đ a cây g y Giám M c, m t bi u t ng quy n bính, c a Đ c T ng Giám M c Ngô Quang Kiệt v Roma.

Tuy nhiên, tin Ngài t ch c v n đ c loan truy n trong gi i Công Giáo, k c trong hàng giáo sĩ cao c p t i Vi t Nam và Vatican. Do v y chúng tôi mu n xem xét v n đ này nh th nào.

Ng i ta v n còn nh vào lúc giáo dân Hà N i đang đ ng lên đòi công lý t i Tòa Khâm S thì m t văn th c a Đ c H ng Y Qu c V Khanh Tòa Thánh khuy n cáo đ c TGM ph i ch m d t cu c tranh đ u. T đó, m i ng i Vi t Nam đ u nghĩ r ng Tòa Thánh mu n áp đ ng chính sách hòa hoãn, không mu n đ i đ u v i nhà n c c ng s n Vi t Nam. Vì đ i đ u, c ng s n s xi t ch t sinh ho t Công Giáo. Tình hình bi đ t t i Giáo H i mi n B c tr c năm 1975 là m t thí d đi n hình. Cùng th i gian đó, l i có vi c Th T ng Nguyễn T n Dũng thăm vi ng Vatican, và liên ti p có các phái đoàn Tòa Thánh đi thăm các giáo ph n t i VN nên gi i quan sát qu c t tin là Tòa Thánh và VN đang mu n thi t l p quan h ngo i giao. Do mong mu n có quan h ngo i giao mà ng i ta cho r ng, Tòa Thánh nghe theo l i khuy n cáo c a chính quy n VN và c a v giáo sĩ ng i Vi t đang là c v n t i b Ngo i Giao Tòa Thánh, b nhi m Đ c TGM sang m t nhi m s m i. Đ bù l i, Tòa Thánh s đ c chính quy n Vi t Nam nh ng b m t đi u g i khác. Đây cũng là l i suy di n không th ki m ch ng đ c, nh ng phù h p v i nguyên t c ngo i giao vì m i chính ph , m i qu c gia đ u áp đ ng đ nh lu t b t thành văn: “Có qua có l i m i to i lòng nhau “hòn đ t ném đi, hòn chì ném l i”.

Nguyên tắc ngoại giao bình thường là như vậy, nhưng ngay khi ta cũng biết, Tòa Thánh không bao giờ hy sinh quyền bính của mình để đánh đổi lấy việc bình thường hóa quan hệ ngoại giao. Trường hợp Trung Quốc là một ví dụ điển hình. Tòa thánh đã không chịu nhượng bộ một chút nào để đổi lấy việc bình thường hóa quan hệ với Bắc Kinh. Trường hợp Việt Nam cũng vậy, Vatican đâu có để cho họ thêm quyền lợi gì. Việc bổ nhiệm Giám Mục Việt Nam cũng như tại Trung Quốc và Philippines có sự đồng ý của chính quyền.

Kết Luận:

Tóm lại nội dung tin Đức TGM Giuse Ngô Quang Kiệt tế chức chính thức công bố thì hầu như ai cũng thấy nội dung nhân chính là khẳng định với bất kỳ ai trong giáo, ngoài giáo hay trong nước, không chấp nhận chuyện Công Sơn. Đây là một nguyên tắc hai bên thiết lập danh dự một cách nghiêm trọng là Tòa Thánh Vatican và Hội Đồng Giám Mục Việt Nam. Đã có nhiều bình luận cho rằng nội dung Đức TGM Kiệt tế chức thì HĐGMVN và Tòa Thánh Vatican đã phải khuất phục trước chính quyền công sản Việt Nam. Ngay khi hoàn thành nội dung như thế là chính quyền công sản Việt Nam. Mọi người hy vọng Hội Đồng Giám Mục Việt Nam sẽ có một khuyến cáo công khai nào đó với trường hợp Đức TGM Ngô Quang Kiệt để Tòa Thánh đưa ra được quyết định có lợi nhất cho Giáo Hội Việt Nam trong giai đoạn này.

Đồng bào Việt Nam đang trông đợi vào những quyết định thật sáng suốt của HĐGMVN, Tòa Thánh Vatican, và cá nhân Đức TGM. Xin các đồng nghiệp và đức biết Đức TGM Ngô Quang Kiệt nên cân nhắc rất kỹ lưỡng vấn đề tế chức, vì số phận tế chức lúc này chủ yếu gây ra những hậu quả vô cùng tai hại cho Giáo Hội Việt Nam. Lịch sử Giáo Hội Việt Nam cho thấy số ghi chép bên cạnh lịch sử này và các sự kiện giá trị của hay nghiêm khắc lên án là tuân theo quyết định của Đức TGM Ngô Quang Kiệt, của Hội Đồng Giám Mục Việt Nam và của Tòa Thánh Vatican.

Qua câu trả lời “còn thời điểm thì để tùy Ngài định liệu”, như vậy xét cho cùng, tất cả vấn đề đều nằm trong quyết định của Đức TGM. Nếu vì điều kiện sức khỏe, vì gặp khó khăn với chính quyền, không làm việc được trong lúc này, chúng tôi cũng xin Đức Tổng Giám Mục tình nguyện hi sinh. Mọi việc đã có Đức Giám Mục phân tá Giáo Phận Hà Nội đảm trách. Rồi sau 3 hay 5 năm, Đức TGM có muốn tế chức vì bất cứ lý do gì thì dù luận sẽ xét đoán vấn đề dưới một góc nhìn hoàn toàn khác.

Thành kính cầu xin cho các đồng nghiệp quyết định của anh soi sáng trong vấn đề này.